

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кафедра педагогіки та психології освітньої діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету соціальної
педагогіки та психології
_____ О.В. Пономаренко
«_____» _____ 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціально-психологічна реабілітація засобами музики»

напрямок підготовки 6.010106 – «Соціальна педагогіка»
факультет соціальної педагогіки та психології

2015-2016 навчальний рік

Робоча програма «Соціально-психологічна реабілітація засобами музики» для студентів за напрямом підготовки 6.010106 – «Соціальна педагогіка»
„10” вересня, 2015 року - 11с.

Розробники: Локарева Галина Василівна професор, доктор педагогічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології освітньої діяльності Протокол від “ 26 ” серпня 2015 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Н.Ф.Шевченко)
“ 26” серпня 2015 року

Схвалено науково-методичною радою факультету соціальної педагогіки та психології
Протокол від “ 31” серпня 2015 року № 1

Голова _____ Є.М.Калюжна

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2,25	Галузь знань 0101 – «Педагогічна освіта»	За вибором	
Змістових модулів – 2	Напрямок підготовки 6.010106 «Соціальна педагогіка»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 54		4-й	4-й
		Семестр	
		8-й	7-й
		Лекції	
		6 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		6 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		42 год.	46 год.
		Рівень вищої освіти: бакалаврський	
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 1:3
для заочної форми навчання – 1: 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити з технологією соціально-психологічної реабілітації засобами музики.

Завдання: - показати значення елементарного музикування у соціально-психологічній реабілітації і різницю його від музикування у мистецтві;

- ознайомити з основними музико-терапевтичними формами і методами роботи фахівця;
- дати уявлення про практичне застосування музичних інструментів у практиці соціально-психологічної реабілітації різних верств населення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні напрямки соціально-психологічної реабілітації,
- види музикотерапії,
- основні техніки музикотерапії,
- форми та методи соціально-психологічної реабілітації різних верств населення;

вміти:

- складати програму роботи з групою клієнтів,
- визначати оптимальні форми та методи роботи з конкретною групою,
- складати регулятивні питання для управління груповими процесами у ході корекційної роботи.

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I . Теоретичні основи музикотерапевтичного методу.

Тема 1. Предмет, завдання та функції музикотерапії.

Тема 2. Місце музикотерапії в системі естетотерапії.

Тема 3. Історико-соціальний досвід застосування музики як засіб у соціально-психологічній реабілітації.

Тема 4. Психофізіологічні особливості слухового сприйняття.

Тема 5. Класифікація арт-терапії.

Тема 6. Психологічні особливості сприйняття музичного мистецтва.

Тема 7. Музикотерапія Заходу (Англія, Італія, Німеччина, США, Норвегія).

Тема 8. Музикотерапія на Сході (Індія, Японія, Китай).

Тема 9. Музикотерапія в Україні та державах СНГ.

Тема 10. Характеристика музичних інструментів. Їх різновиди.

Тема 11. Музика як медіум у реабілітаційній роботі соціального педагога.

Змістовий модуль II. Теорія та практика застосування музики у соціально-психологічній роботі

Тема 1. Музика як медіум у реабілітаційній роботі соціального педагога.

Тема 2. Форми та методи музикотерапії.

Тема 3. Зміст рецептивної музикотерапії та використання її у роботі з різними типами клієнтів.

Тема 4. Активна музикотерапія та використання її у роботі з різними типами клієнтів.

Тема 5. Застосування різних видів арт-терапії у реабілітаційній роботі соціального педагога.

Тема 6. Реабілітаційна робота соціального педагога засобами вокальної терапії.

Тема 7. Реабілітаційна робота соціального педагога з літніми людьми засобами танцювальної терапії.

Тема 8. Реабілітаційна робота соціального педагога з онкохворими засобами музики.

Тема 9. Реабілітаційна робота соціального педагога з людьми, які відчувають себе самотньо засобами музики.

Тема 10. Реабілітаційна робота соціального педагога з особливими потребами засобами музики.

Тема 11. Реабілітаційна робота соціального педагога з іншими категоріями клієнтів засобами музики.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	с	ла б	Сам. роб.	Ін д.з ав д (за нео бх.)		л	с	ла б	Сам. роб.	Ін д.з ав д (за нео бх.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи музикотерапевтичного методу.												
Тема 1. Предмет, завдання та функції музикотерапії.	2	2	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Тема 2. Місце музикотерапії в системі естетотерапії.	2	-	-	-	2	-	4	-	-	-	4	-
Тема 3. Історико-соціальний досвід застосування музики як засобу соціально-психологічної реабілітації.	2	-	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Тема 4. Психофізіологічні особливості слухового сприйняття.	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-
Тема 5. Класифікація арт-терапії.	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-
Тема 6. Психологічні особливості сприйняття музичного мистецтва.	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-
Тема 7. Музикотерапія За (Англія, Італія, Німеччина)	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-

Норвегія).													
Тема 8. Музикотерапія на (Індія, Японія, Китай).	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	
Тема 9. Музикотерапія в державах СНГ.	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4	-	
Тема 10. Характеристика інструментів. Їх різновиди	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	
Разом за змістовим модулем 1	22	2	2	-	18	-	24	2	2	-	20	-	
Змістовий модуль 2. Теорія та практика застосування музики у соціально-психологічній роботі													
Тема 1. Музика як медіум у реабілітаційній роботі соціального педагога.	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	
Тема 2. Форми та методи музикотерапії.	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	
Тема 3. Зміст рецептивної музикотерапії та використання її у роботі з різними типами клієнтів.	4	2	-	-	2		4	2	-	-	2	-	
Тема 4. Активна музикотерапії та використання її у роботі з різними типами клієнтів.	4	2	-	-	2	-	4	-	-	-	4	-	
Тема 5. Застосування різних видів арт-терапії у реабілітаційній роботі соціального педагога.	4	-	2	-	2	-	4	-	2	-	2	-	
Тема 6. Реабілітаційна робота соціального педагога засобами вокальної терапії.	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	
Тема 7. Реабілітаційна робота соціального педагога з літніми людьми засобами танцювальної терапії.	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	
Тема 8. Реабілітаційна робота соціального педагога з онкохворими засобами музики	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	
Тема 9. Реабілітаційна робота соціального педагога з людьми, які почувають себе	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	

самотньо засобами музики.												
Тема 10. Реабілітаційна робота соціального педагога з клієнтами з особливими потребами засобами музики.	4	-	2	-	2	-	2	-	-	-	2	-
Тема 11. Реабілітаційна робота соціального педагога з іншими категоріями клієнтів засобами музики .	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4	-
Разом за змістовим модулем 2	32	4	4	-	24	-	30	2	2	-	26	-
Усього годин	54	6	6	-	42	-	54	4	4	-	46	-

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Предмет, завдання та функції музикотерапії.	2	2
2	Зміст рецептивної музикотерапії та використання її у роботі з різними типами клієнтів.	2	2
3	Активна музикотерапії та використання її у роботі з різними типами клієнтів.	2	-
Усього		6	4

6. Теми семінарських, практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Історико-соціальний досвід застосування музики як засобу соціально-психологічної реабілітації.	2	2
2	Застосування різних видів арт-терапії у реабілітаційній роботі соціального педагога	2	2

3	Реабілітаційна робота соціального педагога з клієнтами з особливими потребами засобами музики.	2	-
Усього		6	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Місце музикотерапії в системі естетотерапії.	2	4
2	Класифікація арт-терапії.	2	2
3	Психологічні особливості сприйняття музичного мистецтва.	2	2
4	Музикотерапія Заходу (Англія, Італія, Німеччина, США, Норвегія).	2	2
5	Музикотерапія на Сході (Індія, Японія, Китай).	2	2
6	Музикотерапія в Україні та державах СНГ.	4	4
7	Характеристика музичних інструментів. Їх різновиди	2	2
8	Музика як медіум у реабілітаційній роботі соціального педагога.	2	2
9	Форми та методи музикотерапії.	2	2
10	Зміст рецептивної музикотерапії та використання її різними типами клієнтів.	2	2
11	Активна музикотерапії та використання її у роботі типами клієнтів.	2	4
12	Застосування різних видів арт-терапії у реабілітаційній роботі соціального педагога.	2	2
13	Реабілітаційна робота соціального педагога засобами вокальної терапії.	2	2
14	Реабілітаційна робота соціального педагога з літніми людьми засобами танцювальної терапії.	2	2
15	Реабілітаційна робота соціального педагога з онкохворими засобами музики	2	2

16	Реабілітаційна робота соціального педагога з людьми, які відчувають себе самотньо засобами музики.	2	2
17	Реабілітаційна робота соціального педагога з клієнтами з особливими потребами засобами музики.	2	2
18	Реабілітаційна робота соціального педагога з іншими категоріями клієнтів засобами музики .	4	4
Разом		42	46

8. Індивідуальні завдання

1. Підготувати презентацію та повідомлення в письмовій формі на задану тему і визначити співвідношення з різними видами діяльності соціального педагога(в письмовій формі) : в усній – виступ на практичних заняттях.
2. Підготувати приклади завдань для роботи з обдарованими дітьми, девіантними підлітками та дітьми з обмеженими можливостями:
  - з ізотерапії;
  - бібліотерапії;
  - музикотерапії;
  - ізотерапії;
  - данстерапії;
  - казкотерапії.

9. Методи навчання

- За джерелом знань (словесні, практичні, наочні) ;
- за пізнавальною діяльністю (репродуктивні, проблемні, пошукові);
- інтерактивні;
- творчі завдання.

10. Методи контролю

Поточний контроль:

- опитування(фронтальне);
- модульні контрольні роботи;
- тематичне тестування;
- усна відповідь;
- письмова відповідь;
- понятійний диктант.
- перевірка конспекту;
- перевірка рефератів.

Підсумковий контроль:

- семестровий екзамен;
- індивідуальні завдання.

11. Критерії оцінювання та система накопичення балів.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Шкала оцінювання

Поточне тестування та самостійна робота			Екзамен	Сума
Модульна атестація	Модульна атестація	Індивідуальне завдання	20	100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			
40	40			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

12. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни.
2. Робоча програма дисципліни.
3. Плани семінарських занять.
4. Завдання для самостійної роботи студентів.
5. Методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів.
6. Тематика рефератів.
7. Практичні творчі завдання та методичні вказівки щодо їх виконання.
8. Перелік запитань до екзамену.
9. Пакет контрольних робіт.
10. Рекомендована література: основна, додаткова.
11. Локарева Г.В. Художньо-естетична інформація в підготовці соціального педагога до професійного спілкування: теорія та практика: Монографія. – Запоріжжя: ЗНУ, 2007. – 376 с.
12. Локарева Г.В. Методичні рекомендації до курсу "Культура спілкування соціального педагога". – Запоріжжя: ЗДУ, 2004. – 48 с.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Арт-терапия – новые горизонты / Под ред. А.И. Копытина. – М.:Когито-Центр, 2006. – 336 с.
2. Алвин Д., Уорик Э. Музыкальная терапия для детей с аутизмом / Д. Алвин, Э. Уорик. - М.:Теревинф, 2004.- 142 с.
3. Блаво Р. Исцеление музыкой / Р.Блаво . – СПб.: Питер,2003. – 192 с.
4. Ворожцова О.В. Музыка и игра в детской психотерапии: Музыкальная арт-терапия для детей /О.В.Ворожцова. - М.: Из-во института психотерапии, 2004. – 89с.
5. Декер-Фойгт Г.-Г. Введение в музыкотерапию / Г.-Г.Декер-Фойгт. – СПб.: Питер , 2003.- 208 с.
6. Локарева Г.В. Художественно-эстетическая информация как педагогическая проблема /Г.В. Локарева.- Монография. – Запорожье: ЗДУ, 2001. – 254с.
7. Носуленко В.Н. Психология слухового восприятия /В.Н.Носуленко .- М.:Наука,1988. – 216с.
8. Петрушин В.И. Музыкальная психотерапия: Теория и практика / В.И.Петрушин: Учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений.- М.:Гуманит. изд. Центр ВЛАДОС,2000. -176с.
9. Рощин А. Основы музыкотерапии и гениальности / А.Рощин. – Харьков «Финарт»,2012. – 148 с.
10. Федій О. А. Естетотерапія. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / О. А. Федій – К.: «Видавництво«Центр учбової літератури», 2012. – 304 с.
11. Черемнова Е.Ю. Танцетерапия: танцевально-оздоровительные методики для детей / Черемнова Е.Ю. – Ростов н/Д: Феникс, 2008. – 131 с.

Додаткова:

1. Анисимова Г.И.Сто музыкальных игр для развития дошкольников. Старшая и подготовительная группы / Г.И. Анисимова. – Ярославль: Академия развития, 2005. – 198 с.
2. Голдмен Д. Целительные звуки: Пер. с англ. / Д.Голдмен. – М.: Издательский дом «София», 2003. -223 с.
3. Дейнс Э. Первая энциклопедия музыки / Э.Дейнс. _ Москва : Махаон, 1999. – 438с.
4. Ламорт И. От музыки рождаюсь:Из цикла „Педагогика и музыка”/ И.Ламорт.- М., 1988.- с.103.
5. Любан-Плоцца Б.,Побероежная Г., Белов О. Музыка и психика: Слушать душой / Б Любан-Плоцца., Г.Побероежная, О Белов.- К.:»АДЕФ Украина», 2002. – 198 с.
6. Олексюк О.М. Музична педагогіка: Навчальний посібник / О.М.Олексюк. –К.: КНУКіМ, 2006. -187с.
7. Реабілітація дітей з функціональними обмеженнями засобами мистецтва /За ред.. проф.. А.Й.Капської. – К.: ДЦССМ,2002. – 96 с.
8. Рева В.П. Культура музыкального восприятия школьников: Механизмы становления: монография / В.П.Рева . – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2005. – 204 с.
9. Раздрокина Л.Л.Танцуйте на здоров'є! Танцевально-ігрові тренінги / Л.Л. Раздрокина .- Ростов н/Д: Феникс, 2007.- 145 с.
10. Рокитянская Т.А.Воспитание звуком. Музыкальные занятия с детьми от трех до пяти лет / Т.А. Рокитянская.- Ярославль: Академия развития: Академия Холдинг, 2002. – 173 с.
11. Соціальна педагогіка: Теорії і технології: Підручник / За ред.. І,Д.Звереві. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 316 с.

12. Технології соціально-педагогічної роботи: Навчальний посібник /За заг. ред.проф. А.Й.Капської. -К.: «Аспект», 2000. – 372 с.
13. Тютюнникова Т.Э. Уроки музики: Система обучения Карла Орфа / Т.Э.Тютюнникова . - Москва: ООО «Издательство АСТ»,2001. – 258 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Арт-терапия - <http://ru.wikipedia.org/wiki/>
2. <http://www.depressia.com>
3. <http://zvann.narod.ru/aLM.htm>
4. <http://posmishka.org/poradu/2563/#commentspost>
5. Музыкотерапия - zvann.narod.ru/aLM.html
6. Музыкотерапия в реабилитации детей - infmed.kharkov.ua/MusicD.htm
7. Музыкотерапия. Владимир Элькин "человек и мелодия" (феномены музыкотерапии мелодическими шедеврами). yugzone.ru/articles/music_t.htm